

Rekursní soud odmítl rekurs úpadcův do rozhodnutí konkursního komisaře týkající se odhadu věcí patřících do konkursní podstaty proto, že úpadci do tohoto rozhodnutí právo ke stížnosti nepřísluší.

Nejvyšší soud odmítl rekurs.

Důvody:

V rozhodnutí čís. 9925 Sb. n. s., na něž stěžovatel poukazuje, nebylo vysloveno, že úpadci nepřísluší oprávnění k rekursu pouze ve zpeněžovacím řízení konaném podle § 119 konk. ř., nýbrž bylo tam všeobecně řečeno, že úpadce pozbývá práva volného nakládání s konkursní podstatou a že toto obmezení úpadce platí ve zpeněžovacím řízení i tehdy, když je provádí exekuční soud. V souzeném případě šlo o usnesení vydané v konkursním řízení konkursním komisařem, jež se týká odhadu věcí patřících do konkursní podstaty. Tímto jméním není úpadce oprávněn nakládati podle § 3 odst. 1 konk. ř. čís. 64/31 Sb. z. a n., což také značí, že úpadce není oprávněn k právnímu jednání, jímž se zasahuje nejen do zpeněžovacího řízení, nýbrž i do správy podstaty. Právními jednáními se rozumí nejen hmotněprávní jednání, nýbrž i formální jednání, tudíž také procesní úkony, k nimž patří i opravné prostředky. Nezáleží na tom, zda konkursní komisař nařídil odhad majetku konkursní podstaty proto, aby byla zjištěna konkursní podstata podle § 96 konk. řádu, anebo proto, aby zjednal podklad pro zpeněžovací řízení podle § 121 konk. ř. Neboť, i když platí v obou případech obdobně ustanovení exekučního řádu podle § 96 odstavec 3 a § 121 odstavec (2) konk. řádu, není tím stanovena výjimka z ustanovení § 3 odst. (1) konk. ř. a nemůže úpadce v tomto případě odvozovati své oprávnění k rekursu z toho, že mu konkursní řád v § 96 odstavec (1) druhá věta přímo vyhrazuje účastenství na konkursním řízení a že mu přiznává v § 96 odstavec (3) a § 121 odstavec (2) konk. ř. i účastenství podle obdoby exekučního řádu. Jest proto i tento rekurs nepřipustný.

Čís. 14862.

K § 54 konk. ř.

Pod § 54 čís. 4 konk. ř. spadají jen pohledávky skutečně vzniklé; nestačí vznik pouhého právního důvodu, na základě kterého jest úpadce zavázán tento druh pohledávek vůbec platiti, nýbrž je třeba, by tu byly úkony a dodávky osob tam jmenovaných.

(Rozh. ze dne 11. ledna 1936, Rv I 2596/33.)

Žalující pojišťovna přihlásila ke konkursu o jmění zůstavitele Jana K-a pohledávku 2975 Kč 55 h za léčení a výživu syna zůstavitelova za dobu od 15. března 1930 do 2. října 1930, tvrdíc též, že se zůstavitel zavázal prohlášením ze dne 3. února 1930 nésti náklady spojené s pobytem jeho syna v ozdravovně. První soud vyhověl žalobě na určení,

že tato pohledávka patří do první třídy, jen do výše 1205 Kč 50 h, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl vůbec, i pokud jí bylo prvním soudem vyhověno. D ů v o d y: Podle ustanovení § 54 čis. 4 konk. ř. patří do první třídy konkursních věřitelů i pohledávky za léčení úpadce a členy jeho rodiny. K výlohám léčebným patří i výlohy okresních nemocenských pojišťoven za léčení. Pohledávky tohoto druhu jsou ovšem časově obmezeny a zákon jim přiznává první třídu jen potud, pokud se týkají léčení v posledním roce před konkursem, nebo před smrtí úpadcovou, byl-li konkurs uvalen na pozůstalost úpadcovu. Je právem konkursního věřitele, aby volil výpočet pro sebe příznivější. Pro odpůrkyni je příznivější, počítá-li uvedený rok zpět od úmrtí úpadcova, která nastala dne 21. března 1930, neboť v tomto případě se jí dostává náhrady v první třídě věřitelů aspoň za dobu od 15. března do 21. března 1930, t. j. ode dne, kdy syn úpadcův byl přijat do léčení, až do dne, kdy úpadce zemřel, kdežto, kdyby se uvedená doba roční počítala nazpět ode dne konkursu, t. j. 25. listopadu 1931, nedostala by odpůrkyně vůbec nic, poněvadž dne 25. listopadu 1931 syn úpadcův v léčení již nebyl. Při tom se podotýká, že nesejde na tom, kdy a na jakou dobu byla smlouva o léčení uzavřena nebo kdy byla pohledávka za léčení splatna, nýbrž že rozhoduje jediné výše nákladů léčebných za příslušnou dobu léčení. Dle toho patří do první třídy konkursních věřitelů pouze náklad léčebný za dobu od 15. března do 21. března 1930, t. j. do dne smrti úpadcovy, jenž však, byv v řízení konkursním uznán za pohledávku první třídy konkursních věřitelů, na pořad práva nepatří. Byla proto žaloba vůbec zamítnuta.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud vychází z právního názoru, že podle § 54 čis. 4 konk. řádu čis. 64/31 sb. z. a n. jest rozhodnou jen výše léčebných a ošetrovacích nákladů za poslední rok před úmrtím úpadcovým, nikoli smlouva ze dne 3. února 1930, kterou se zemřelý Jan K. zavázal hraditi léčení a ošetrovací útraty svého nezletilého syna; tento právní názor jest správný a dovolatelka jej nevyvrátila ani svými vývody s hlediska dovolacího důvodu podle § 503 čis. 4 c. ř. s. Neboť § 54 čis. 4 konk. ř., řadí-li do I. třídy věřitelské pohledávky tam uvedené, které vznikly proti úpadci v posledním roce před prohlášením konkursu nebo před úmrtím úpadcovým, nemíní tím vznik pouhého právního důvodu, na základě kterého jest úpadce zavázán tento druh pohledávek vůbec platiti, nýbrž vznik odborných úkonů a dodávek osob tam jmenovaných. Účelem onoho ustanovení jest z důvodu mravnosti a lidskosti v době, kdy úpadce spěje již k úpadku, jednak podporovati plnění mravní povinnosti k výkonu neodkladných úkonů pro zachování zdraví úpadce a osob, o něž jest úpadce povinen pečovati, jednak zajistiti odměnu za úkony, jejichž provedení nelze odmítati ani za nejistých platebních poměrů úpadcových.